

Pohjois-Karjalan sotaorvot ry

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2010

1. YLEISTÄ YHDISTYKSEN TOIMINNASTA

1.1. Yleistä

Puheenjohtajan, sihteerin, rahastonhoitajan ja hallituksen näkökulmasta katsoen mennyt vuosi on ollut hyvin täystyöllinen.

Sotaorpojen rekisteröinti ja vuoden 2011 valtakunnallisten juhlien valmistelu on ollut haastavaa ja vireänä pitävää. Rinnalla vähintään yhtä tärkeänä projektina on ollut oman kirjamme, Pohjois-Karjalan sotaorpojen elämäntarinoita sisältävän eepoksen ”VAIETTU SURU” työstäminen. Kun Pohjois-Karjalan Sotaorvot ry. 4.6.2011 täyttää 10 vuotta, kirja on samalla toimintamme ja juhlavuotemme merkittävä virstanpylväs.

Syntymäpäiväjuhlia ja kirjan julkaisutapahtumaa on tarkoitus viettää valtakunnallisten päivien yhteydessä 2.10.2011.

Vaiettu suru – se on niin totta lähes kaikkien sotaorpojen elämänhistoriassa.

Se on lanka, joka on kudottuna koko elämämme kudelmaan, ei välttämättä enää mustana, mutta kuitenkin sellaisena isän ikävänä, joka on jättänyt tyhjän aukon lapsuuteemme ja antanut koko elämäämme uudenlaisen pohjaloimen. Siltä pohjalta, paljolti äitiemme sitkeyden turvin, olemme kuitenkin ponnistelleet elämässä eteenpäin.

Joulujuhlassamme Vaiviossa yhdistyksemme jäsen Eila Pirinen luki isänsä rintamalta lähettämän kirjeen ja yhdessä luimme äidille 3.2.1940 ”Majapaikassa” päivätyn kirjeen, jota yksikään ei voinut itkemättä kuunnella. Tässä pieni katkelma tuon perheen elämän muuttaneesta viestistä: Ja nyt ojentukoon päällemme ja lastenne päälle Herran siunaava käsi. Sen jälkeen saanen Herraan katsoen ilmoittaa ja Hänen kaikessa mukana oloaan vakuuttaen sanoa, että Herra on siirtänyt rakkaan miehenne, Väinö Eeliksen taistelevien rintamasta voittaneiden riemuitsevaan joukkoon. Hän kaatui 1.2.1940. – Te olisitte kyllä tarvinneet häntä. Lapsenne tarvitsivat häntä. Mutta isänmaa ja Jumalan asia ovat tarvinneet myös. Korkeammat tehtävät ovat tulleet hänen suoritettavikseen. Tässä ajassa hän teki, minkä voi, antoi monen Suomen miehen kanssa henkensä. Lähtiessään tuliasemaan hän viimeisinä sanoinaan vakuutteli toverilleen: ”Jumalaan luotan ja luotan lujasti.” Kaikkein mieluummin hän olisi tahtonut sanoa ne teille. Luottakaa tekin miehenne Jumalaan. Te tapaatte miehenne. Sana tänään sanoo: ”Olemme paenneet pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta. Se toivo meille on ikään kuin sielun ankkuri, varma ja luja.”

1.2 Jäsenmäärän kehitys

Yhdistyksen jäsenmäärä on lisääntynyt sotaorpojen rekisteröitymisen johdosta noin sadalla ollen vuoden lopussa 360 jäsentä.

Kaatuneitten Omaisten Liiton alulle panema sotaorpojen rekisteröinti sotaorpotunnuksen saamiseksi jatkuu edelleen. Rekisteröinti on organisoitu tapahtuvaksi paikallisyhdistysten kautta ja sitä varten on laadittu valtakunnallinen rekisteröintiohjelma. Yhdistyksemme otti rekisteröintiohjelman käyttöön ja käyttäjätunnukset ovat sihteerillä ja rahastonhoitajalla. Vuoden loppuun mennessä rekisteriin on tallennettu tiedot niiltä jäseniltä (346), jotka ovat palauttaneet rekisteröintilomakkeen.

2. HALLINTO

2.1 Yhdistyksen toimihenkilöt

Keijonen Aune-Inkeri	Puheenjohtaja	Liperi
Hyvärinen Pirjo	Varapuheenjohtaja	Joensuu
Karttunen Martta	Sihteeri	Joensuu
Mastola Raili	Taloudenhoitaja	Joensuu
Honka-Hallila Urpo	Hallituksen jäsen	Joensuu
Hirvonen Marja	”	Rääkkylä
Kolehmainen Pirkko	”	Joensuu
Lintunen Kalle	”	Värtsilä
Mustajärvi Pertti	”	Joensuu
Punkki Eino	”	Tohmajärvi
Turunen Irma	”	Lieksa
Virkkunen Raimo	”	Joensuu

2.2 Hallituksen kokoukset

1.	13.1.2010	Joensuu
2.	17.2.2010	”
3.	28.2.2010	”
4.	23.3.2010	”
5.	05.5.2010	”
6.	07.9.2010	Joensuu
7.	26.10.2010	”
8.	23.11.2010	”

Lisäksi pidettiin 03.08.2010 suunnittelukokous Joensuussa syksyllä 2011 pidettävien KOL:n hengellisten ja kulttuuripäivien järjestämistä varten. Juhlatoimikuntaan kuuluvat Aune-Inkeri Keijonen, Jorma Mikkonen, Pirjo Hyvärinen, Martta Karttunen, Raili Mastola, Eino Punkki ja Kaisa Hassinen. Toinen suunnittelukokous pidettiin 26.10.2010 Joensuun srk.keskuksessa.

Hallituksen kokouksessa 23.3.2010 päätettiin **Sotaorpokirjan** toimittamisesta pohjoiskarjalaisista sotaorvoista. Sitä varten perustettiin kirjatoimikunta, johon kuuluvat: Kirsti Rautiainen (kirjoitusten vastaanottaja ja haastattelija), Eino Punkki, Jorma Mikkonen, Raimo Virkkunen, Aune-Inkeri Keijonen, Raili Mastola ja Martta Karttunen.

Kirjatoimikunnan 1. kokous oli 26.10.2010 Joensuun srk.keskuksessa ja 2. kokous 30.11.2010 Martta Karttusen kotona

2.3 Yhdistyksen vuosikokous

pidettiin 28.2.2010 Joensuun ev.lut.seurakuntayhtymän Pielisensuun kirkossa. Kokoukseen osallistui 33 yhdistyksen jäsentä.

Ennen kokouksen alkua oli kahvitarjoilu, minkä jälkeen taiteilija Elsi Komu esitti vaikuttavan runokavalkadin: ” Käsivarsillas, oi vanhuus”.

2.4 Tiedotustilaisuudet

Erillistä tiedotustilaisuutta maakunnassa ei pidetty, mutta puheenjohtaja on tiedottanut yhdistyksen toiminnasta retkillä ja juhlatilaisuuksissa.

2.5 Kaatuneitten muistopäivää

vietettiin 16.5.2010 eri paikkakunnilla ja sotaorvot osallistuivat kunnianosoituksiin sankarihaudoilla mm. Ilomantsissa, Lieksassa, Outokummussa ja Tohmajärvellä. Yhdistys osallistui kukkalaitteiden hankintaan.

Joensuussa tilaisuuden järjesti Kansalaisjuhlatoimikunta puheenjohtajansa, sotaorpo Jorma Mikkosen johtamana. Kunnianosoituksessa sankarihaudoilla seppelartiossa olivat sotaorvot Aune-Inkeri Keijonen, Martta Karttunen ja Pertti Mustajärvi. Kaatuneitten omaisten lippua kantoi Raimo Virkkunen. Päiväjuhla oli Joensuun ortodoksisessa seurakuntakeskuksessa. Juhlapuheen piti lehtori Marjatta Savonlahti, jonka isä oli alkuunpanija sille työlle, että sankarivainajat kuljetettiin ja haudattiin kotiseudun multiin.

2.6 Osallistuminen Kaatuneitten Omaisten Liiton ja sotaorpyhdistysten toimintaan.

4.2.2010 Lahden valtakunnallinen sotaorposeminaari Hennalan Upseerikerholla. 10-vuotisjuhlaseminaarin järjestäjänä oli Lahden Seudun Sotaorvot. Pertti Mustajärvi ja Kalle Lintunen edustivat yhdistystämme.

29.4.2010 KOL:n Varsinainen Liittokokous Helsingissä. Kokoukseen osallistuivat Aune-Inkeri Keijonen ja Martta Karttunen vuosikokouksen valitsemina edustajina. Puheenjohtajamme Aune-Inkeri Keijonen valittiin varajäseneksi kolmeksi vuodeksi hallitukseen.

19. - 20.6.2010 KOL:n hengelliset ja kulttuuripäivät Ilmajoella. Matka tehtiin yhdessä Pohjois-Savon ja Ylä-Savon sotaorpojen kanssa. Yhteensä osallistujia oli 30, meidän yhdistyksestämme 12 henkeä. Ilmajoella olimme iltapäivällä ilmoittautumassa ja tulokahveilla. Klo 18 olimme iltakirkossa Ilmajoen ristikirkossa, minkä jälkeen matka jatkui Jurvaan, missä meille oli varattu yöpaikka Pitkätupa Jurvasta. Sunnuntain ohjelma alkoi jumalanpalveluksella klo 10 Ilkanrannan ooppera-areenalla. YLE radioi jumalanpalveluksen koko Suomeen. Pääjuhla alkoi klo 12.30 ooppera-areenalla. Juhlissa esiintyivät mm. Pohjanmaan Sotilassoittokunta, Ilmajoen Musiikkijuhlien lapsikuoro, Taipaleenjoki-oopperan solistit Jyrki Anttila ja Tiina-Maija Koskela, tervehdyssanat lausui Liiton puheenjohtaja Mauri Niskakoski, juhlapuheen piti kansanedustaja Paula Sihto ja päätössanat esitti Liiton varapuheenjohtaja Mikko Virrankoski. Juhlan kohokohta meidän yhdistyksellemme oli kuitenkin kunniamerkkien luovutus, sillä puheenjohtajallemme Aune-Inkeri Keijoselle luovutettiin Suomen Leijonan 1. luokan ritarimerkki. Aune-Inkeri piti myös kiitospuheen kunniamerkkien saaneiden puolesta. Ilmajoen juhlat huipentuivat vielä meidän kaikkien mielestä mahtavaan ja mieleenpainuvaan Taipaleenjoki-oopperaan.

Puheenjohtajapäivät 26.11.2010 Helsingissä. Aune-Inkeri Keijonen osallistui.

Lisäksi Kaatuneitten omaisten Joensuun alaosaston toimintaan ovat osallistuneet Aune-Inkeri Keijonen ja Jorma Mikkonen.

Joensuun Kaatuneitten Omaisten alaosaston puheenjohtaja Rauha Pirinen täytti 85 vuotta 4.2.2010. Aune-Inkeri Keijonen ja Martta Karttunen kävivät onnittelemassa ikinuorta Rauhaa.

2.7 Yhdistyksen edustus muissa järjestöissä

Joensuun kansalaisjuhlatoimikuntaan yhdistyksen edustajana on kuulunut Jorma Mikkonen toimien po. toimikunnan puheenjohtajana.

Kaatuneitten muisto-toimikuntaan on kuulunut Jorma Mikkonen.

Joensuun Kansalaisjuhlatoimikunnan vuosikokous 25.2.2010. Raimo Virkkunen osallistui.

Valatilaisuus Kontiolahdella 27.2.2010. Yhdistystämme edusti Jorma Mikkonen..

Talvisodan päättymisen muistojuhla 13.3.2010 Joensuun seurakuntakeskuksessa ja Varuskunnan soittokunnan konsertti Joensuun kirkossa. Monet sotaorvot osallistuivat juhliin.

Kansallinen Veteraanipäivä 27.4.2010. Sotaorvot osallistuivat juhlintaan eri puolilla maakuntaa.

Valatilaisuus Kontiolahdella 28.8.2010 Puheenjohtaja Aune-Inkeri Keijonen osallistui seppeleenlaskuun, ohimarssi- ja kutsuvierastilaisuuteen.

Maanpuolustusjuhla Joensuussa Carelia-salissa 1.10.2010

Pohjois-Karjalan Prikaatin Killan järjestämässä juhlassa yhdistyksemme edustajina olivat Aune-Inkeri Keijonen ja Martta Karttunen.

Pohjois-Karjalan Prikaatin vuosipäiväparaati ja päiväjuhla Kontiorannassa 12.11.2010. Puheenjohtajamme Aune-Inkeri Keijonen edusti yhdistystämme.

3. Retket ja muut osallistumiset

3.1 Markku Köntän konsertit Valtimolla 17.1 ja Liperissä 30.1.

Aune-Inkeri Keijonen juonsi ja puhui molemmissa konserteissa, jotka olivat jatkoa viime vuoden Palmusunnuntain konserteille. Molemmissa konserteissa oli noin 200 kuulijaa.

3.2 Teatteri ”Suomen talvisota – uuden ajan iltamat” Joensuussa 17.4.2010

Yhdistyksestämme 20 hengen joukko oli katsomassa tätä uudenlaista teatteria.

3.3 Teatteriretki Outokumpuun 11.7.2010

Outokumpu juhli tänä vuonna malmin löytymisen 100-vuotisjuhlia ja Esko – Pekka Tiitisen kirjoittama näytelmä ”Kiven syli” oli siten hyvin ajankohtaan sopiva. Esitys oli musiikinäytelmä ja kertoi Vänskien suvun tarinan, miten malmin löytäminen vaikutti heidän elämäänsä.

Ennen teatteriesitystä tutustuimme kaivostunneliin ja museoon asiantuntevan oppaan johdolla. Ruokailu oli järjestetty Ravintola Vanhaan Pajaan. Osallistujia retkelle oli 30 henkeä.

3.4 Virkistyslomaviikko Huhmarissa 17. – 22.9.2010

Virkistyslomaviikolle osallistui kaikkiaan yhdistyksestämme 23 henkeä. Lisäksi osallistujia oli myös Ylä-Savon ja Pohjois-Savon sotaorpyyhdistyksistä, yhteensä meitä oli 69 henkeä. Perhelomakeskuksen järjestämät mielenkiintoiset luennot keräsivät kuulijoita salin täydeltä, mutta erityisen mieleenpainuvia oli meidän itsemme järjestämät vertaistuki-illat, joiden vetäjänä Marja Hirvonen toimi. Heräsi ajatus, että samanlaista toimintaa voitaisiin jatkaa seuraavana vuonna Joensuussa. Sunnuntaina saimme vieraaksemme puheenjohtajamme Aune-Inkeri Keijosen, joka oman esiintymisensä lomassa sai myös meidät innostumaan ja

kertomaan oman tarinansa. Lomaviikko Huhmarin kauniissa maisemissa ja ystävällisessä ilmapiirissä oli erittäin onnistunut.

3.5 Yhdistyksen kirkkopyhä Pyhäselässä 3.10.2010

Perinteinen kirkkopyhä-retkemme tehtiin Mikkelin päivänä Pyhäselän kirkkoon.. Yhteiskuljetukset järjestettiin Outokumpu – Joensuu suunnalta, Lieksasta, Ilomantsista ja Kesälahti – Kitee - Tohmajärvi suunnalta. Hinta oli 10 euroa ruoka+5 euroa kyyti.

Jumalanpalveluksessa saarnasi puheenjohtajamme, rovasti Aune-Inkeri Keijonen ja liturgina toimi kirkkoherra Ville Ojala. Musiikista vastasivat kanttori Martti Heilimo ja kirkkokuoro Pirkko Myllerin johdolla. Tekstinlukijoina ja esirukouksissa avustivat sotaorvot Raili Mastola, Pirkko Kolehmainen ja Kalle Lintunen. Kolehdin kerääjinä olivat Mikko Hirvonen, Taito Mastola ja Martta Karttunen. Seppelupartion sankarihaudoille lähetti sotaorpo Jorma Mikkonen ja seppelpartiassa olivat Liisa Turtiainen, Toini Marienberg ja Aune-Inkeri Keijonen. Heidän isänsä oli haudattu Pyhäselän sankarihautausmaahan.

Ruokailu oli järjestetty Pyhäselän uuteen seurakuntakeskukseen. Ruokana oli kanakeitto ja jälkiruokana kahvi ja marttojen leipoma omenapiirakka. Ruokailun järjestämisestä vastasi seurakunnan emäntä Tiina Karvinen-Kervinen talkooapunaan Suhmuran ja Rasivaaran martat.

Päiväjuhla alkoi klo 12.30 seurakuntakeskuksessa. Seurakunnan tervehdyksen esitti kirkkoherra Ville Ojala, musiikista vastasivat tyttötrio ja opettaja Perttu Kivivuori, joka esitti viulunsoittoa. Runojen aarreaitan avasi taiteilija Elsi Komu esittämällä Lauri Lammenmäen runon ”Isä kaatunut Syvärillä”, Raili Malmbergin runon ”Rakkaudentunnustus isänmaalle” sekä tästä ajasta kertovan Asko Laurilan runon ”Kun rapakot on ylitetty”.

Juhlapuheen pitivät yhdessä seurakuntaneuvos Eevi Väistö ja valtiopäiväneuvos Matti Väistö.

Sotaorpo Liisa Turtiainen muisteli omaa isäänsä ja lapsuuttaan kertoen oman sotaorvon tarinansa. Puheenjohtajamme Aune-Inkeri esitti lopuksi kiitokset, päätössanat ja matkasiunauksen. Tilaisuus päättyi virteen 584 ”Siunaa ja varjele meitä...”.

Kiitokset Pyhäselän seurakunnalle, joka lahjoitti ruokailusta saadut tulot yhdistyksellemme sekä seurakuntaemäntä Pirjo Karvinen-Kerviselle ja Suhmuran ja Rasivaaran martoille omenapiirakasta ja talkooavusta tarjoilussa.

Jumalanpalvelukseen ja päiväjuhlaan osallistui noin 200 henkeä. Juhlasta oli artikkeli Koti-Karjala-lehdessä 13.10.2010.

3.6 Isänpäivän vietto 14.11.2010

Joensuussa kokoonnuttiin perinteisesti klo 12 sankarihaudoille ja laskettiin kukkavihko sankaripatsaalle. Aune-Inkeri Keijonen muisteli sotaleskiäitejämme lukemalla otteita yhden

pohjoiskarjalaisen äidin tarinasta kirjasta ”Kansakunnan lesket”. Yhdessäoloa jatkettiin kahvittelun ja jutustelun merkeissä Siihtalan ABC-asemalla. Osallistujia oli noin 20 henkeä.

3.7 Itsenäisyyspäivä 6.12.2010

Joensuussa seppelpartioon sankarihaudoille osallistuivat sotaorvot Aune-Inkeri Keijonen ja Kalle Lintunen. Kaatuneitten Omaisten lippua kantoi Raimo Virkkunen. Päiväjuhla oli Konservatorion juhlasalissa. Juhlajärjestelyistä huolehti kansalaisjuhlatoimikunta. Myös muilla paikkakunnilla, kuten Ilomantsissa, Lieksassa, Outokummussa ja Tohmajärvellä sotaorvot osallistuivat Itsenäisyyspäivän juhlintaan.

3.8 Yhdistyksen joulujuhla Vaivion Kurssikeskuksessa 09.12.2010

Juhlaan osallistui noin 125 henkeä eri puolilta maakuntaa. Tervehdyspuheen piti Aune-Inkeri Keijonen toimien myös tilaisuuden juontajana. Ohjelmassa oli yhteislaulua, jota johti totuttuun tapansa Toivo Hartikainen. Jouluaateria oli erittäin monipuolinen ja maukas. Aterian hinta oli 20 € ja yhteiskuljetuksissa kulkevilla perittiin 5 €/hlö. Perinteiset arpajaiset tuottivat noin 600 euroa vähentäen siten juhkakulujamme merkittävästi. Kiitokset arpapalkintojen lahjoittajille ja arpojen ostajille.

4. Toiminta eri paikkakunnilla

4.1 Lieksan toiminta

17.3.2010 Sotaorpojen kokoontuminen, osallistujia 24 henkeä.

16.5.2010 Kaatuneitten muistopäivänä seppelpartiossa olivat Irma Turunen ja Tyyne Turunen.

06.12.2010 Itsenäisyyspäivänä seppelpartiossa olivat Rauha ja Erkki Turunen sekä Eini Kortelainen.

4.2 Outokummun toiminta

18.5.2010 Sotaorpojen kokoontuminen ravintola Säpäkässä, osallistujia 10 henkeä.

16.5.2010 Retki Viipuriin. Retkelle osallistui 4 sotaorpoa.

4.3 Tohmajärven toiminta

19.3.2010 Rajavartiolaitoksen 91-vuotispäivän kahvitilaisuus Värtsilän Rajavartioasemalla. Tilaisuudessa sotaorvot Liisa Turtiainen ja Kauko Raekorpi luovuttivat Kaatuneitten Omaisten Liiton standardin Keski-Karjalan sotaorpojen kiitoksena rajavartioasemalle mm. kynttilöiden sytyttämisestä sankarihaudoille juhlapäivinä.

16.5.2010 Kaatuneitten muistopäivänä seppelpartiossa oli sotaorpo Pirkko Makkonen

- 14.6.2010** Vatalan koululla tutustuminen ”Japanilainen puutarha-” esittelyyn. Esittelijänä Irma Ajanta-Karvonen. Osallistujia 15 henkeä.
- 06.12.2010** Itsenäisyyspäivänä seppelipartiossa oli sotaorpo Raili Närvänen ja sotaorpo Seppo Olenius puhui sankarihaudoilla.

5. Tiedottaminen

Vuoden 2010 aikana on lähetetty kolme jäsentiedotetta. Lisäksi ilmoituskanavana on käytetty sanomalehti Karjalaisen järjestöpalstaa. Olemme myös lähettäneet kirjoituksia tapahtumistamme Huoltoviesti-lehteen. Kirkkopyhästämme Pyhäselässä oli kirjoitus Koti-Karjala-lehdessä.

Internetissä avattiin yhdistyksemme kotisivut osoitteessa ”Pohjois-Karjalan Sotaorvot ry.”

Aineistoa sivuille ottaa vastaan Sami Keijonen, sähköposti: sami.keijonen@foxnet.fi.

Lopuksi tahdomme lämpimästi kiittää tukijoitamme, Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymää siitä suurenmoisesta avusta ja tuesta, jota olemme toimintavuotemme aikana saaneet sekä Pyhäselän seurakuntaa ja marttoja kirkkopyhämmme järjestämisestä.

Hallitus

